

Cyfenw	Atebion
Enw(au) cyntaf	

Rhif y Ganolfan	
-----------------	--

Rhif yr Ymgeisydd	0
-------------------	---

TGAU

3300N20-1

S24-3300N20-1

DYDD MERCHER, 12 MEHEFIN 2024 – BORE

**MATHEMATEG
UNED 2: LLE CANIATEIR CYFRIFIANNELL
HAEN SYLFAENOL**

1 awr 30 munud

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Bydd angen cyfrifiannell ar gyfer yr arholiad hwn.
Efallai bydd angen pren mesur, onglydd a chwmpas.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du. Peidiwch â defnyddio beiro gel na hylif cywiro.

Gallwch chi ddefnyddio pensil ar gyfer graffiau a diagramau yn unig.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn yn y lleoedd gwag priodol.

Os nad oes digon o le, defnyddiwch y dudalen ychwanegol yng nghefn y llyfryn. Rhaid rhoi rhif y cwestiwn ar gyfer unrhyw waith sy'n cael ei ysgrifennu ar y dudalen ychwanegol.

Cymerwch π fel 3.14 neu defnyddiwch y botwm π ar eich cyfrifiannell.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dylech chi roi manylion eich dull datrys os yw'n briodol.

Nid yw'r diagramau wedi'u lluniadu wrth raddfa os nad yw'n cael ei nodi.

Ni fydd atebion lluniadu wrth raddfa yn dderbyniol os oes gofyn i chi gyfrifo.

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Yng nghwestiwn **8**, bydd yr asesu'n ystyried ansawdd eich trefnu a chyfathrebu ieithyddol a mathemategol.

Yng nghwestiwn **2(c)**, bydd yr asesu'n ystyried ansawdd eich cywirdeb ieithyddol a mathemategol yn ysgrifennu.

I'r Arholwr yn Unig		
Cwestiwn	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
1.	4	
2.	5	
3.	5	
4.	5	
5.	2	
6.	2	
7.	4	
8.	4	
9.	3	
10.	2	
11.	3	
12.	5	
13.	5	
14.	4	
15.	3	
16.	3	
17.	3	
18.	3	
Cyfanswm	65	

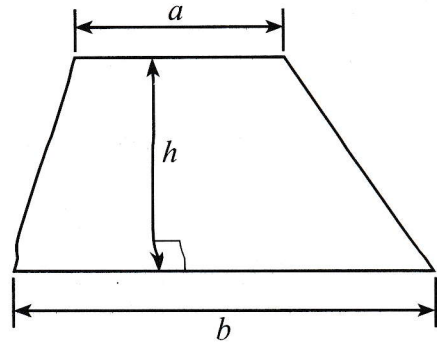
3300N201
01

JUN243300N20101

Rhestr Fformiwlâu – Haen Sylfaenol

Arwynebedd trapesiwm = $\frac{1}{2}(a + b)h$

[4]

1. Llenwch y blychau isod i wneud pob cyfrifiad yn gywir.

$$\boxed{\text{£}1.43} + \boxed{35c} = \boxed{\text{£}1.78}$$

$$\boxed{4c} + \boxed{\text{£}3.58} = \boxed{362c}$$

$$\boxed{9} \times \boxed{64c} = \boxed{\text{£}5.76}$$

$$\boxed{13} \times \boxed{121c} = \boxed{\text{£}15.73}$$

Lle gwag ar gyfer gwaith cyfrifo:

$$1.43 - 0.35 = 1.08$$

$$362 - 358 = 4$$

$$9 \times 64 = 576$$

$$576 \div 100 = 5.76$$

$$1573 \div 13 = 121$$

$$13^2 = 169$$

$$14^2 = 196$$

$$15^2 = 225$$

2. (a) Mae un rhif sgwâr rhwng 180 a 200.
Beth yw'r rhif sgwâr hwn?

[1]

196

- (b) Mae **pedwar** ffactor yn union (*exactly*) gan rif.
Mae pob un o'r ffactorau yn llai na 30.
Tri o'r ffactorau yw 1, 2 a 26.
Beth yw'r ffactor arall?

Ffactorau 26: 1×26
 2×13

[1]

13

- (c) *Yn y rhan hon o'r cwestiwn, cewch eich asesu ar ansawdd eich cywirdeb yn ysgrifennu.*

Pa hyd sydd hanner ffordd yn union rhwng 280 m a 410 m?
Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

[2 + 1 Y]

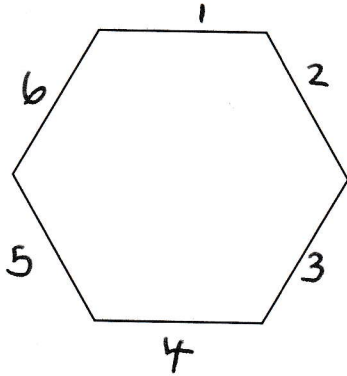
$$280\text{ m} + 410\text{ m} = 690\text{ m}$$

$$690\text{ m} \div 2 = \underline{\underline{345\text{ m}}}$$

3. (a) Ysgrifennwch enw arbennig pob un o'r siapiau isod.

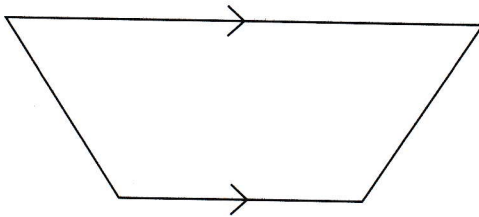
(i)

Hexagon

[1]

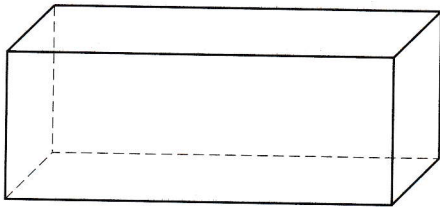
(ii)

Trapezium

[1]

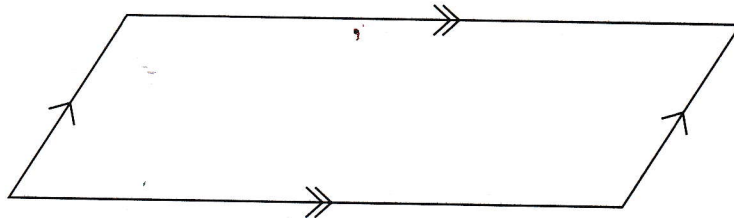
(b) Ysgrifennwch enw arbennig y siâp 3D isod.

Ciwboïd

[1]

(c) Mae paralelogram yn cael ei ddangos isod.

(i) Beth yw trefn cymesuredd cylchdro y paralelogram?
Rhowch gylch o amgylch yr ateb cywir.

[1]

0 1 2 3 4

(ii) Faint o linellau cymesuredd sydd gan y paralelogram?
Rhowch gylch o amgylch yr ateb cywir.

[1]

0 1 2 3 4

4. (a) Rhowch gylch o amgylch **pob un** o'r ffracsiynau sy'n hafal i $\frac{5}{6}$. [2]

$\frac{45}{56}$

$\frac{55}{66}$

$\frac{45}{46}$

$\frac{35}{42}$

$\frac{51}{61}$

- (b) Cyfrifwch $\frac{\sqrt{0.64}}{4^2}$. [1]

$$= \frac{0.8}{16}$$

$$= 0.05$$

- (c) Dyma bedwar digid.

7

3

6

5

Ysgrifennwch y pedwar digid yn y blychau canlynol i ffurfio dau rif 2-ddigid.
Mae angen i chi drefnu'r pedwar digid fel bod y **lluoswm** mor **fach** â phosibl.

Gallwch chi ddefnyddio pob digid unwaith yn unig.

[2]

3	6	×	5	7
.....

Lle gwag ar gyfer gwaith cyfrifo:

$$36 \times 57 = 2052$$

$$37 \times 56 = 2072$$

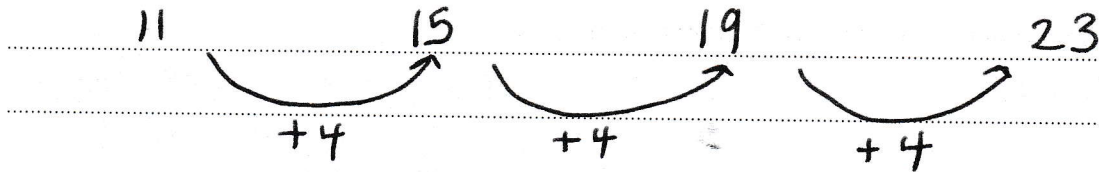
5. Mae Ben yn meddwl am ddilyniant rhifau.
Mae'r gwahaniaeth rhwng pob term a'r term nesaf yr un peth.

Y term cyntaf yn y dilyniant yw 11.

Y pedwerydd term yn y dilyniant yw 23.

Beth yw gwerthoedd yr ail derm a'r trydydd term yn y dilyniant sydd gan Ben?

[2]

$$23 - 11 = 12, \quad 12 \div 3 = 4$$

Ail derm = 15

Trydydd term = 19

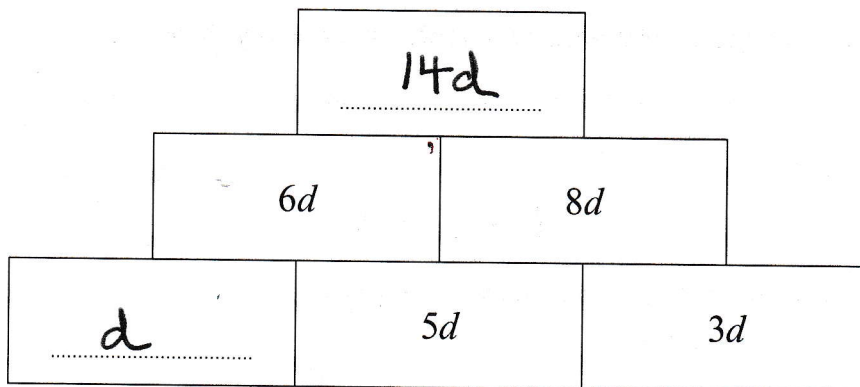
6. Yn y diagram isod, mae'r term ym mhob blwch yn y ddwy res uchaf (*top two rows*) yn cael ei ddarganfod drwy ddefnyddio'r rheol ganlynol.

Y term ym mhob blwch yw swm y termau yn y ddau flwch o dan y blwch hwnnw.

Mae rhai termau wedi'u dangos yn barod.

Defnyddiwch y rheol i ysgrifennu'r termau sydd ar goll yn y ddau flwch gwag.

[2]

Lle gwag ar gyfer gwaith cyfrifo:

$$6d + 8d = 14d$$

$$6d - 5d = 1d$$

$$= d$$

7. (a) Mae rhywun yn gofyn i Jemma gyfrifo'r cyfrifiad canlynol.

$$10 + 4 \times 9$$

Dull Jemma yw

$$14 \times 9 = 126$$

Esboniwch pam mae dull Jemma yn anghywir. [1]

Mae'n rhaid lluosio cyn adio, h.y. gwneud
 $4 \times 9 = 36$ yn gyntaf ac wedyn $10 + 36$
 $= 46$

- (b) Mae rhywun yn gofyn i Sion ateb y cwestiwn canlynol.

Sawl hanner (*how many halves*) sydd mewn 20?

Dull Sion yw

$$20 \div 2 = 10$$

Esboniwch pam mae dull Sion yn anghywir. [1]

Mae Siôn yn cyfrifo sawl 2 sydd mewn 20,
nid sawl hanner. Gw wir, dylai Siôn
wneud $20 \div \frac{1}{2} = 40$

- (c) Mae rhywun yn gofyn i Rebecca ddarganfod amrediad y rhifau isod.

7 1 20 14 11

Dull Rebecca yw

$$11 - 7 = 4$$

Esboniwch pam mae dull Rebecca yn anghywir. [1]

Mae Rebecca wedi gwneud y rhif olaf
Lynnur rhif cyntaf, nid y rhif mwyaf
Lynnur rhif lleiaf.

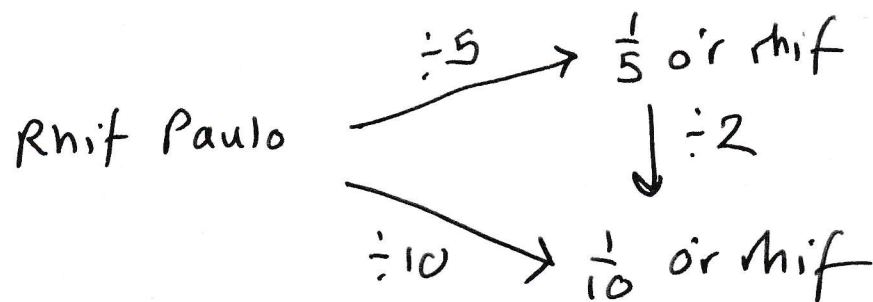

(ch) Mae Stef yn gwybod beth yw $\frac{1}{5}$ o rif Paulo.

Gan ddefnyddio'r wybodaeth hon, **esboniwch** sut mae Stef yn gallu cyfrifo $\frac{1}{10}$ o rif Paulo.

[1]

Rhannu efo 2

8. Yn y cwestiwn hwn, cewch eich asesu ar ansawdd eich trefnu a chyfathrebu.

Mae 50 o gardiau gan Dyfrig.
Mae'r rhifau 1 i 50 wedi'u rhoi ar y cardiau.

Mae Dyfrig yn rhoi sticer coch ar bob cerdyn sydd â lluosrif 6 arno.
Mae e'n rhoi sticer glas ar bob cerdyn sydd â lluosrif 8 arno.

Bydd sticer glas a hefyd sticer coch ar rai o'r cardiau.

Pa rifau fydd ar y cardiau hyn?

Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

[3 + 1 TC]

SWM	EGLURITAD
6, 12, 18, (24), 30, 36, 42, (48)	Sticeri coch Dyfrig (tabl 6 hyd at 50)
8, 16, (24), 32, 40, (48)	Sticeri glas Dyfrig (tabl 8 hyd at 50)
	Casgliad: Mae sticer glas a hefyd sticer coch ar y cardiau <u>24</u> a <u>48</u> .

9. Datrysych bob un o'r hafaliadau canlynol.

(a) $\frac{x}{5} = 20$

[1]

$$x = 20 \times 5$$

$$x = 100$$

(b) $7m + 3 = 31$

[2]

$$7m = 31 - 3$$

$$7m = 28$$

$$m = 28 \div 7$$

$$m = 4$$

10. Enrhifwch 55% o 42.8.

[2]

$$42.8 \times 55\% = 23.54$$

$$(NEU 42.8 \times 0.55)$$

8cm¹² 6.5cm

Arholwr
yn unig

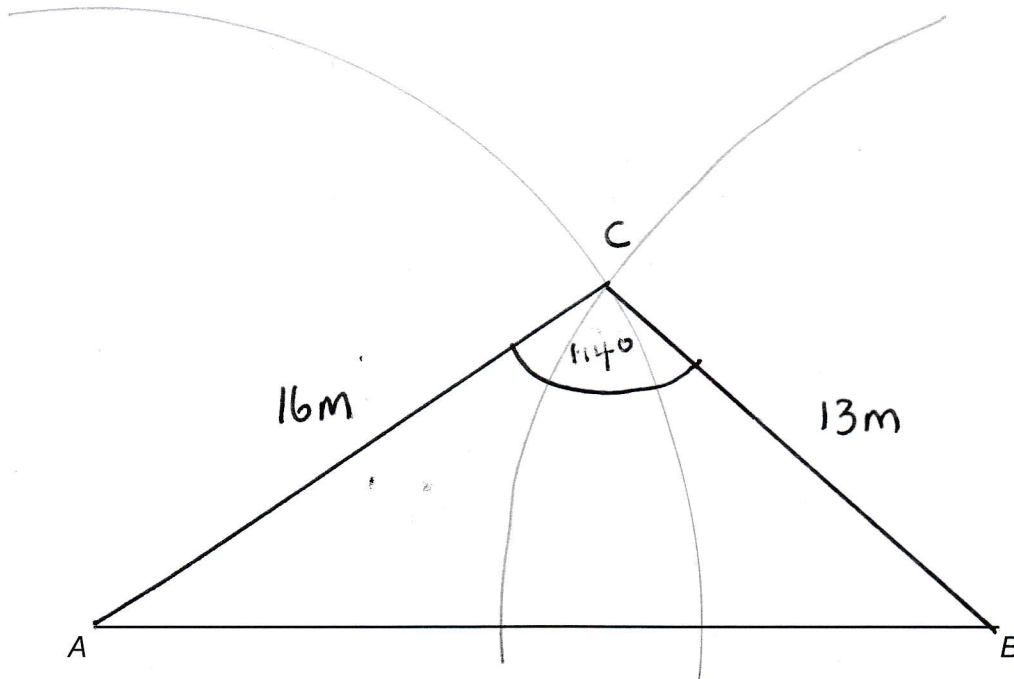
11. Triangl mawr yw ABC , lle mae $AC = 16\text{m}$ a $BC = 13\text{m}$.

(a) Lluniadwch luniad wrth raddfa o'r triangl hwn gan ddefnyddio'r raddfa ganlynol:

1 cm yn cynrychioli 2 m.

Mae'r ochr AB wedi'i lluniadu'n fanwl gywir yn barod.

[2]

(b) Beth yw maint \hat{ACB} ?

[1]

114°

12. (a) Sawl munud sydd mewn 1 dydd a 5 awr?

[2]

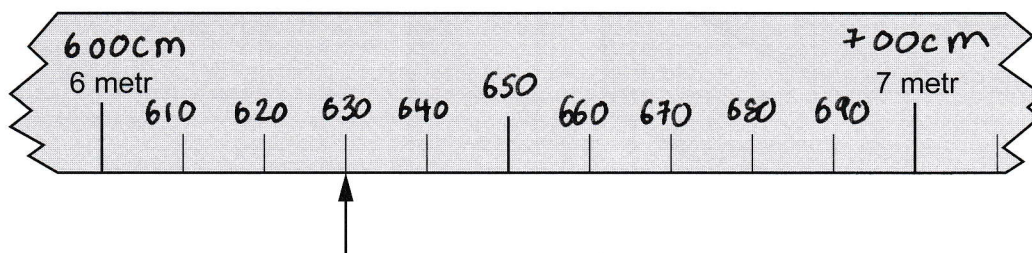
$$1 \text{ dydd} = 24 \text{ awr}$$

$$24 \text{ awr} + 5 \text{ awr} = 29 \text{ awr}$$

$$29 \times 60 = 1740$$

$$1 \text{ dydd a } 5 \text{ awr} = 1740 \text{ munud}$$

- (b) Mae'r diagram isod yn dangos rhan o'r tâp mesur sy'n cael ei ddefnyddio mewn cystadleuaeth naid hir (*long jump*).

Mae'r saeth yn dangos pellter naid y cystadleuydd sy'n dod yn ail.

Hyd y naid sy'n ennill yw 676 cm.

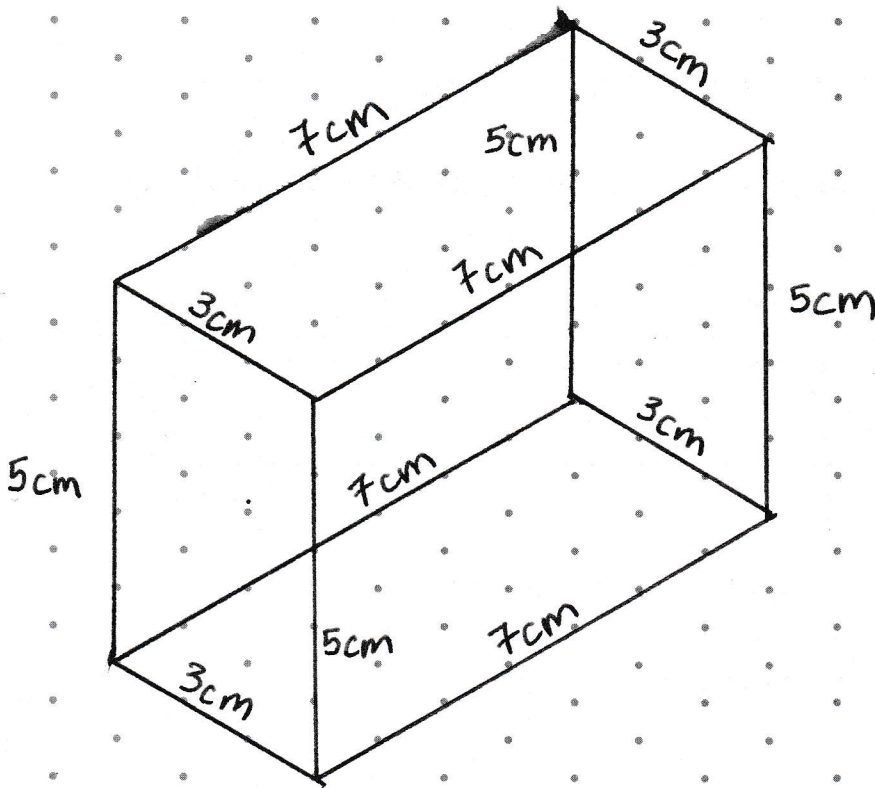
Beth yw'r gwahaniaeth rhwng hydoedd y 2 naid hyn?

[3]

$$676 - 630 = 46 \text{ cm}$$

13. (a) Lluniadwch gynrychioliad isometrig o giwboid sy'n mesur 7 cm wrth 5 cm wrth 3 cm. Defnyddiwch y grid isod. [2]

- (b) Cyfrifwch beth yw cyfaint y ciwboid. Rhaid i chi roi unedau eich ateb. [3]

$$7 \times 5 \times 3 = \underline{105 \text{ cm}^3}$$

14. Mae lle chwarae i blant yn cynnwys nifer mawr o beli lliw.
Mae rhai yn lliw melyn, rhai yn lliw coch, rhai yn lliw glas a'r lleill yn lliw pinc.

- (a) Mae pêl yn cael ei dewis ar hap o'r lle chwarae.
Cwblhewch y tabl isod i ddarganfod y febygolrwydd o ddewis pêl lliw pinc. [2]

Lliw	Melyn	Coch	Glas	Pinc
Tebygolrwydd	0.54	0.12	0.25	0.09

$$0.54 + 0.12 + 0.25 = 0.91$$

$$1 - 0.91 = 0.09$$

- (b) Mae 575 o beli lliw glas yn y lle chwarae.

Beth yw cyfanswm nifer y peli yn y lle chwarae? [2]

$$0.25 = \frac{1}{4}$$

Mae $\frac{1}{4}$ o'r beli yn las.

Mae $575 \times 4 = 2300$ o beli i gyd

15. Defnyddiwch y fformiwla $v = u + at$ i ddarganfod gwerth t pan mae $v = 51.3$, $u = 2.3$ ac $a = 9.8$. [3]

$$v = u + at$$

$$51.3 = 2.3 + 9.8t$$

$$51.3 - 2.3 = 9.8t$$

$$49 = 9.8t$$

$$9.8t = 49$$

$$t = \frac{49}{9.8}$$

$$t = 5$$

Amnewid

Tynnu 2.3 o bob ochr

Cyfnewid ochrau

16. Beth yw $\frac{1}{3}$ o'r gwahaniaeth amser rhwng 18:30 heddiw a 10:30 yfory?

Rhowch eich ateb mewn **oriau a munudau**.
Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

[3]

$$\begin{array}{l}
 18:30 \text{ heddiw} \\
 \downarrow +12 \text{ awr} \\
 06:30 \text{ yfory} \\
 \downarrow +4 \text{ awr} \\
 10:30 \text{ yfory}
 \end{array}
 \left. \vphantom{\begin{array}{l} 18:30 \\ 06:30 \\ 10:30 \end{array}} \right\} 16 \text{ awr}$$

$$\begin{aligned}
 16 \text{ awr} &= 16 \times 60 \text{ munud} \\
 &= 960 \text{ munud.}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \frac{1}{3} \text{ o } 960 &= 960 \div 3 \\
 &= 320 \text{ munud.}
 \end{aligned}$$

oriau	munudau
1	60
2	120
3	180
4	240
5	300

Yr ateb yw 5 awr 20 munud.

17. Cyfrifwch arwynebedd cylch sydd â'i radiws yn 8.7 cm.

Rhowch eich ateb mewn cm^2 , yn gywir i'r rhif cyfan agosaf.

[3]

$$\begin{aligned}
 \text{Arwynebedd} &= \pi \times \text{radiws}^2 \\
 &= \pi \times 8.7^2 \\
 &= 237.787148
 \end{aligned}$$

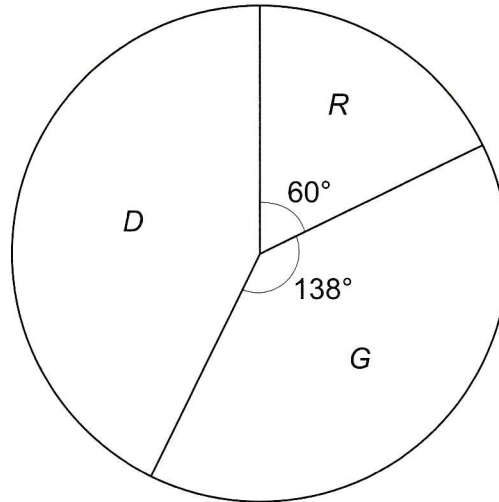
Arwynebedd = 238 cm^2 i'r rhif cyfan agosaf

18. Mae'r gweithwyr mewn cwmni yn perthyn i un o 3 adran: *Rheoli (R)*, *Gwerthu (G)* neu *Dosbarthu (D)*.

Mae'r diagram isod yn fraslun o siart cylch.

Mae'r diagram yn dangos cyfran y gweithwyr sy'n gweithio ym mhob un o'r adrannau hyn.

Nid yw'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa

Mae gweithiwr yn cael ei ddewis ar hap.

Cyfrifwch y tebygolrwydd bod y gweithiwr hwn yn gweithio yn yr adran *Dosbarthu*.

Rhowch eich ateb fel degolyn.

[3]

$$360^{\circ} - 138^{\circ} - 60^{\circ} = 162^{\circ}$$

Y tebygolrwydd o ddewis gweithiwr o'r adran *Dosbarthu*

$$\text{yw } \frac{162}{360} = 0.45$$

DIWEDD Y PAPUR

TUDALEN WAG

**PEIDIWCH AG YSGRIFENNU
AR Y DUDALEN HON**

TUDALEN WAG
PEIDIWCH AG YSGRIFENNU
AR Y DUDALEN HON

